

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Dane dotyczące podmiotu ubiegającego się o wpis

nazwa inicjatywy	Stowarzyszenie „Projekt Dorotka”
nazwa podmiotu	Stowarzyszenie „Projekt Dorotka”
dokładny adres	ul. Wolności 295; 42 – 506 Będzin
gmina	Będzin
powiat	będziński
województwo	śląskie
telefon	691 558 588
adres strony internetowej	
faks	
adres e-mail	projektdorotka@gmail.com

2. Charakter podmiotu

Obywatele zorganizowani (zaznacz):

- w radach i komitetach utworzonych przez władze publiczne
- w radach i komitetach zorganizowanych z inicjatywy mieszkańców
- zebraniach wiejskich i sołectwach
- w organizacjach pozarządowych
- nieformalnych grupach obywatelskich
- indywidualne osoby

3. Rodzaj(e) podjętych działań na rzecz realizacji potrzeb społeczności lokalnej (zaznacz):

- realizacja zadań publicznych na zlecenie władz lokalnych
- działalność charytatywna i opiekuńcza
- działalność edukacyjna i wychowawcza
- działalność wspierająca rozwój społeczności lokalnej
- działalność na rzecz podniesienia warunków życia
- działalność na rzecz zachowania i rozwoju lokalnych wartości kultury i tradycji

4. Przedmiot działalności

Stowarzyszenie „Projekt Dorotka” powstało w 2011 roku. Skupia osoby, które za cel stawiają sobie promocję Wzgórza św. Doroty w Będzinie – Grodźcu. W jego składzie są m.in. turyści, motocykliści, rowerzyści, lokalni liderzy i przedstawiciele parafii św. Katarzyny, na terenie której znajduje się Wzgórze. Celem stowarzyszenia jest promocja turystyczna, przyrodnicza, historyczna i kulturalna tego miejsca. Stowarzyszenie organizuje różnorodne wydarzenia na Wzgórzu i wokół niego.

5. Opis działań

Stowarzyszenie „Projekt Dorotka” zostało założone w 2011 roku przez osoby, które podjęły wspólne działania, mające na celu przywrócenie Wzgórza św. Doroty w Będzinie należnego mu miejsca na kulturalnej, historycznej, przyrodniczej, religijnej i historycznej mapie regionu.

Wzgórze św. Doroty to wzniesienie o wysokości 381 m n.p.m. Ślady historii wzgórza sięgają czasów kultury łużyckiej. Zabytkowy kościół na szczycie wzgórza został wybudowany w 1637 roku. Wzgórze od zawsze integrowało mieszkańców – było miejscem pielgrzymek, wycieczek turystycznych. W okresie dwudziestolecia międzywojennego odbywały się tutaj patriotyczne manifestacje. Tu składali swoje przyrzeczenia zagłębiowscy harcerze. Popularnie zwane „Dorotką” stanowiło od wieków symbol Zagłębia. Było też przedmiotem zainteresowania malarzy (motyw „Dorotki” obecny jest między innymi w twórczości zmarłego w 2004 roku prof. Jana Świderskiego, Honorowego Obywatela Będzina, wykładowcy i rektora krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych). Walory rekreacyjne wzgórza podnosił, funkcjonujący tu przez pewien czas, stok narciarski. Mniej więcej od lat siedemdziesiątych XX wieku dało się zaobserwować stopniowe zamieranie aktywności na Wzgórzu. Proces ten pogłębiał się i w następnych latach przestało ono praktycznie funkcjonować w zbiorowej świadomości mieszkańców Zagłębia.

Stowarzyszenie „Projekt Dorotka” rozpoczęło akcję informacyjną poświęconą wzgórzu, jego historii i tradycjom. Pierwszą akcją, zorganizowaną przez stowarzyszenie jesienią 2011 roku było przedsięwzięcie pod nazwą „Zostaw swój ślad! – Kapsuła Czasu na Wzgórzu św. Doroty”. Wykorzystano do tego moment zakończenia prac remontowych przy kościelnych fundamentach. W rezultacie szeroko zakrojonej akcji informacyjnej, zebrano trzy książki wpisów mieszkańców Zagłębia, którzy zechcieli zostawić swoje przesłanie dla potomności. Cały „wsad”, w skład którego, poza wpisami, weszły jeszcze aktualne gazety, monety, fotografie i inne świadectwa dzisiejszych czasów wwieźli na szczyt Wzgórza zagłębiowscy motocykliści. Następnie całość została uroczyście wmurowana pod progiem kościoła. W finale akcji na szczycie Wzgórza wzięli masowo udział mieszkańcy i turyści, w tym duża grupa motocyklistów.

Kolejnym zrealizowanym pomysłem stowarzyszenia była akcja „Choinka dla Zagłębia”, w trakcie której obok kościoła stanęło oświetlone drzewko. Każdy mieszkaniec, który wziął udział w akcji mógł na nim zawiesić bombkę ze swoimi życzeniami dla mieszkańców

Zagłębia. Do akcji bardzo chętnie włączyły się dzieci z okolicznych przedszkoli i szkół, które przygotowały własnoręcznie ozdoby choinkowe. Każdy uczestnik otrzymał kawałek specjalnie na tę okazję upieczonego tortu. Impreza zakończyła się wspólnym śpiewaniem kolęd. Staraniem stowarzyszenia, po zmroku po raz pierwszy w historii próbnie podświetlono kościół, dzięki czemu Wzgórze św. Doroty stało się na kilka godzin widoczne z wielu miejsc Zagłębia. Akcja „Choinka dla Zagłębia” powtarzana jest cyklicznie, w okresie bezpośrednio poprzedzającym Boże Narodzenie.

W kolejnych latach stowarzyszenie realizowało następne inicjatywy. Jedną z nich był „Warkocz św. Doroty”. Celem imprezy było opracowanie i wypromowanie wyrobu cukierniczego, który stałby się swojego rodzaju markowym produktem, reklamującym wzgórze. Członkowie stowarzyszenia zaproponowali miejscowym cukiernikom, by przygotowali „Warkocz św. Doroty” według swojej receptury. Następnie na szczycie wzgórza zorganizowany został plebiscyt, w którym wszyscy przybyli mieszkańcy mieli możliwość skosztowania i oceny każdego z wypieków, a następnie oddania swojego głosu. Plebiscyt został rozstrzygnięty głosami uczestników, a zwycięska cukiernia otrzymała specjalny certyfikat uprawniający do produkcji i sprzedaży oryginalnego wypieku, który znalazł stałe miejsce w jej ofercie i cieszy się dużym powodzeniem wśród konsumentów. Dodatkowo „Warkocz św. Doroty” towarzyszy od tamtej pory wszystkim imprezom organizowanym na wzgórzu. Częstowani są nim także oficjalni goście i turyści odwiedzający powiat będziński. W trakcie imprezy odbył się także m.in. plener malarski. Dzieci ze szkół uczestniczyły też w konkursie na najdłuższy warkocz św. Doroty, upieczony z dowolnych materiałów. Rok później stowarzyszenie zrealizowało kolejną edycję imprezy, tym razem ogłaszając konkurs na „Chlebek św. Doroty”.

Autorskim przedsięwzięciem stowarzyszenia była też impreza pod nazwą „Gwiazdy z warkoczem, czyli wieczorne w-niebo-patrzenie”. Każdy, kto przybył wieczorem na szczyt wzgórza mógł wziąć udział w wyjątkowej lekcji astronomii, połączonej z prezentacją multimedialną wewnątrz kościoła. Po zmroku natomiast, pod okiem eksperta można było w praktyce zgłębić tajemnice nocnego nieba.

6. Ocena efektów wdrożenia projektu dla zaangażowania mieszkańców w realizację zadań publicznych

Stowarzyszenie „Projekt Dorotka” w sposób systematyczny tworzy warunki do przywrócenia w świadomości mieszkańców i turystów znaczenia Wzgórza św. Doroty, jako miejsca wyjątkowego pod względem historycznym, kulturalnym, przyrodniczym, religijnym i turystycznym. Frekwencja podczas organizowanych przez stowarzyszenie wydarzeń najlepiej świadczy o tym, że proces takiej lokalnej integracji następuje. Jego członkowie opracowali wiele autorskich przedsięwzięć w tym zakresie. Na organizowanych przez stowarzyszenie wydarzeniach pojawiają się osoby spoza powiatu i Zagłębia. Dzięki działaniom tej organizacji Wzgórzem Św. Doroty zainteresowały się również media.

Poszczególne akcje są szeroko opisywane w mediach – wybrane publikacje:

<http://www.dziennikzachodni.pl/artykul/552877,jak-smakuje-warkocz-doroty-cukiernicy-z-bedzina-wiedza-zdjecia,id,t.html>

<http://www.dziennikzachodni.pl/artykul/464713,bedzin-na-gorze-sw-doroty-zamurowali-kapsule-czasu-zdjecia,id,t.html>

<http://www.niedziela.pl/artykul/60786/nd/Zamkniete-w-kapsule-swiadectwa-naszyc>

<http://bedzin.naszemiasto.pl/artykul/bedzin-czy-gora-swietej-doroty-stanie-sie-zaglebiowskim,1088553,t,id.html>

<http://bedzin.naszemiasto.pl/artykul/galeria/chlebek-sw-doroty-nowym-lokalnym-przysmakiem,1963584,t,id.html>

<http://kanal99.pl/2011/12/choinka-na-dorotce/>

<http://kanal99.pl/2011/10/kapsula-czasu-na-dorotce/>

O każdym przedsięwzięciu informują również lokalne gazety w swoich papierowych wydaniach.

7. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu

Stowarzyszenie swoje akcje realizuje korzystając ze środków własnych (składki członkowskie), a także dzięki wsparciu instytucji (w szczególności samorządowych) oraz firm i osób prywatnych. Członkowie stowarzyszenia wykonują swoją pracę całkowicie bezpłatnie, angażując swój prywatny czas. Stowarzyszenie swoją siedzibę ma na terenie miejscowej parafii.

8. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

Nie wystąpiły

9. Zalecenia dla innych podmiotów zainteresowanych wdrożeniem projektu

Z doświadczeń stowarzyszenia wynika, że wszystkie przedsięwzięcia, które służą lokalnej społeczności, są nowe i ciekawe w odbiorze, cieszą się dużym zainteresowaniem mieszkańców i gości. Jednym z najważniejszych warunków powodzenia każdej akcji jest odpowiednio skuteczne dotarcie z informacją wystarczająco wcześniej przed zaplanowanym wydarzeniem. Ważne jest też, by wokół celu organizacji łączyć osoby należące do różnych środowisk, zapewnia to różnorodność podejmowanych inicjatyw.